

Téma : **METÓDY ZISŤOVANIA ŽREBNOSTI**

A/ LABORATÓRNE METÓDY = vyšetrenie moču alebo krvi kobýl

- **metóda chemického dôkazu estrogénov v moči kobýl od 120 dňa žrebnosti / CUBONIHO REAKCIA /**
- **Estrogény** sú skupina steroidov. Ich názov je odvodený z estrálneho cyklu, v ktorom hrajú dôležitú úlohu. Primárne predstavujú ženské pohlavné hormóny, ale v malej miere sa vyskytujú aj v tele mužov. Tri hlavné druhy estrogénov sú estradiol, estriol a estrón. Všetky tri sa syntetizujú z androgénov vďaka určitým enzýmom. Estradiol vzniká z testosterónu a estrón z androstenediónu.
- **Androgén, androgénny hormón** alebo **testoid** je všeobecný termín pre prirodzenú, alebo syntetickú látku, ktorá má virilizujúci účinok, t. j. stimuluje alebo riadi vývin a udržanie samčích pohlavných znakov u stavovcov.
- **metóda biologického dôkazu séra žrebných kobýl v krvi kobyly od 40 – 120 dňa / ASHEIM – ZONDEKOVA REAKCIA /**
- nedospelej sa samici kráľika, ktorá ešte nemala mladé – krvné sérum kobyly, na druhý deň zabiť = na vaječníkoch intenzívna tvorba Graafových folikulov, použiť už za **3 – 4 týždne**
- samček žaby + krvné sérum kobyly = silné objímacie pohyby predných nôh
- **metóda chemického dôkazu progesterónu už na 16 deň po akte plemenitby**
- **test absencie ruje** = skúšobná stena + kobyly a žrebec – správanie žrebca na **20 – 21 deň** po akte plemenitby

B/ PALPAČNÉ VYŠETRENIE MATERNICE = pomerne presné údaje už po **1 m** .

- **rektálna metóda diagnostikovania žrebnosti = už po 5 týždňoch**, spoľahlivo na **8 – 9 týždeň**. Neskôr s pribúdajúcou veľkosťou plodu pomaly zapadá do brušnej dutiny

C/ ALBRECHTSENOVA METÓDA = pošvové zrkadielko / spekulum + lampička /

- vsunutie pošvového zrkadielka a rozvretie pošvy + posvietenie lampičkou = matnicový krček a jeho okolie
- ak sliznica v pošve hladká, okolie krčka, hladké, lesklé, krček zložený do rias, vzpriamený a bez hlienu = **JALOVÁ**
- ak sliznica v pošve bledá, matná, ako by postriekaná hustým lepkavým hlienom, hlien sústredený v okolí krčka a na krčku, ktorý je uzavretý a upchatý zátkou hustého hlienu, naklonený na bok a vyčnieva do pošvy = **ŽREBNÁ**
- doplnkový ukazovateľ = ľahkosť zasúvania spekula a po jeho vytiahnutí prstom akosť hlienu = hustý, silne lepkavý +, riedky, slabo lepkavý -
- **90 % spoľahlivosť, 6 – 8 týždeň po plemenitbe**

D/ SONOGRAFICKÉ VYŠETRENIE = revolúcia v reprodukcii kobýl

- už od **11 - 14 dňa** po akte plemenitby, kedy diagnostikujeme prítomnosť **BLASTULY / BLASTOCYTY / = 3 – 5 mm**, ktorá rýchlo rastie a **15 deň = 15 mm** Po 20 dni je možné diagnostikovať vlastný zárodok a **od 23 dňa** jeho srdečný pulz
- sonda sa zavedie rektálnym spôsobom na maternicu kobyly
- vývoj embrya, embryonálnu mortalitu, diagnostika dvojčat = nefyziologický jav – končí abortom. Likvidácia prebytočného embrya = mechanicky

rozpučením rukou cez rektus, alebo priamo sondou sonografu, najvhodnejšia doba **13 – 16 deň po oplodnení / najneskôr 20 deň /**. Po **16 dni** sa tonus maternice fixuje = problém pri oddelení embryí tesne vedľa seba

- **NOVINKA = ECHOLOTY** , pracujú na princípe sonografu – pracovať aj laik, sonda sa prikladá na brušnú stenu v blízkosti vemena vyšetrovanej kobyly

PRÍKLAD

REKTÁLNEJ METÓDY DIAGNOSTIKOVANIA GRAVIDITY / DOJNICA /

SONOGRAF / ULTRASONOGRAFIA /zobrazovacia technika, pri ktorej sa pomocou vysokofrekvenčných zvukových vln vizualizujú podhľadínové povrchy, objekty

Ultrasonografia (iné názvy: **sonografia, ultrasonoskopia, echografia, USG**, hovorovo: **ultrazvuk**, slangovo **sono**) je na [ultrazvuku](#) postavená diagnostická zobrazovacia technika, využívaná na vizualizáciu [svalov](#) a [vnútorných orgánov](#), ich veľkostí, štruktúry, patológie alebo lézií. Všeobecne sa používaná napríklad počas t.

